

Nowe przepisy antysmogowe dla Krakowa i Małopolski

2017-06-30

Małopolska to pierwszy region w kraju, w którym od 1 lipca obowiązują regulacje antysmogowe obejmujące całe województwo. Równocześnie z nimi w życie weszły przepisy tzw. tymczasowej uchwały, do której muszą stosować się mieszkańcy Krakowa. Jednak aby pozbyć się smogu, najpierw trzeba usunąć „kopciuchy”, czyli najgorsze kotły. Kilka tysięcy tych, które znajdują się w Krakowie, uda się wymienić dzięki dotacji, jaką miasto otrzymało z Regionalnego Programu Operacyjnego WM 2014-2020. Umowę gwarantującą przyznanie niemal 75 mln zł marszałek Jacek Krupa i wicemarszałek Wojciech Kozak przekazali prezydentowi Krakowa Jackowi Majchrowskiemu.

Obie uchwały - dla Małopolski i Krakowa, które zaczęły obowiązywać od soboty, 1 lipca, wprowadziły całkowity zakaz spalania najgorszej jakości węgla oraz mokrego drewna i biomasy w piecach i kominkach, natomiast uchwała dla całego regionu dodatkowo określa rodzaje kotłów, które są dopuszczone do użycia.

- 1 lipca to przełomowy dzień dla Małopolski i Krakowa. Zaczynają obowiązywać przepisy antysmogowe uchwalone przez małopolski sejmik. Nie mam jednak złudzeń, że walka o czyste powietrze dopiero się rozpoczyna. Przed nami kilka lat wprowadzania tych przepisów w życie. Z jednej strony czeka nas wymiana dziesiątek tysięcy nieekologicznych pieców, a z drugiej zmiana mentalności wielu osób. To ogromne wyzwanie. Wierzę jednak, że dzięki wspólnemu wysiłkowi – samorządu, wielu organizacji oraz mieszkańców - już najbliższa zima pokaże pierwsze efekty i problem smogu wyraźnie się zmniejszy – powiedział marszałek Jacek Krupa.

Jak zaznaczył, uchwała nakłada m.in. obowiązek wymiany dziesiątek tysięcy nieekologicznych pieców, które emitują najwięcej szkodliwych pyłów. W całej Małopolsce mamy około pół miliona tego typu pieców, a w samym tylko Krakowie liczba ta waha się między 8-10 tysięcy. Jednak województwo nie zostawia gmin samych z tym problemem. Na usunięcie starych urządzeń Kraków otrzymał właśnie niemal 75 mln zł z RPO WM 2014-2020. Dzięki temu do końca 2019 roku uda się pozbyć starych pieców opalanych paliwami stałymi – węglem i drewnem oraz zastąpić je ekologicznymi urządzeniami na paliwa gazowe lub pompami ciepła. Wkrótce podobne umowy będą podpisywane z innymi gminami z Małopolski.

Przepisy antysmogowe dla Małopolski

Najważniejszymi założeniami uchwały antysmogowej dla Małopolski jest ograniczenie powstawania nowych źródeł niskiej emisji i wprowadzenie zakazu instalowania tzw. kopciuchów, czyli przestarzałych kotłów, które nie spełniają żadnych norm emisji zanieczyszczeń. Oprócz tego przepisy m.in. regulują czym będzie można palić w kotłach, piecach i kominkach oraz jakie normy jakości te urządzenia muszą spełniać. W praktyce oznacza to zakaz palenia mułami i flotami węglowymi oraz drewnem i biomasą o wilgotności przekraczającej 20 proc.

Mieszkańcy Małopolski na dostosowanie się do przepisów mają kilka lat. Jeżeli obecnie do ogrzewania swoich domów lub mieszkań wykorzystują najgorsze piece, czyli te, które nie spełniają wymogów emisyjnych co najmniej klasy 3, to muszą je wymienić do końca 2022 roku. W przypadku korzystania z kotła klasy 3 lub 4 ten okres zostaje wydłużony do końca 2026 roku.

Z kotłów klasy 5 można korzystać bezterminowo. Natomiast nowe kotły instalowane po 1 lipca muszą spełniać wymagania ekoprojektu. Zgodnie z nimi kocioł – zwłaszcza podczas pracy na niepełnej mocy – nie może emitować więcej niż 40 mg/m³ pyłów. Ekoprojekt ogranicza również emisję toksycznych tlenków azotu. Normy ekoprojektu muszą też spełniać kominki – starsze urządzenia, które ich nie spełniają należy od 2023 roku wyposażyć w specjalne elektrofiltry.

- Musimy powiedzieć „dość” paleniu w piecach śmieciami i najgorszym węglem, jeżeli nie chcemy dłużej oddychać powietrzem, które nas truje. Ponad 98 proc. mieszkańców naszego regionu oddycha powietrzem, w którym nawet 10-krotnie przekroczone są dopuszczalne poziomy rakotwórczego benzo(a)pirenu. Ponad 4 tys. osób rocznie umiera na choroby, które są następstwem zanieczyszczonego powietrza, a koszty leczenia tych osób i ich nieobecności w pracy szacuje się na 3 mld zł rocznie – uzasadniał wprowadzenie przepisów wicemarszałek Wojciech Kozak.

Tymczasowa uchwała dla Krakowa

Równocześnie z przepisami dla całej Małopolski weszła w życie tzw. tymczasowa uchwała antysmogowa dla Krakowa. Tymczasowa, bo będzie obowiązywać mieszkańców miasta do 1 września 2019 roku, kiedy wejdzie w życie całkowity zakaz stosowania węgla i drewna w kotłach, piecach i kominkach. Zamiast tego będzie można korzystać z ogrzewania elektrycznego, gazowego lub lekkiego oleju opałowego. Zanim jednak te regulacje zaczną obowiązywać, od 1 lipca krakowianie muszą pamiętać, że nie mogą palić w kotłach, piecach i kominkach miałem, mułami i flotami oraz mokrym drewnem i biomasą (o wilgotności powyżej 20%). Trzeba zadbać też o to, aby węgiel był dobrej jakości, tzn. jego wartość opałowa powinna wynosić nie mniej niż 26 MJ/kg, zawartość popiołu nie może przekraczać 10%, a zawartość siarki 0,8%.

- Uchwała dla Małopolski daje lokalnym samorządom podstawy prawne do podjęcia działań, które mogą realnie poprawić jakość powietrza – powiedział Jacek Majchrowski, prezydent miasta Krakowa. – Jest to duży krok naprzód, ale nadal czekam na przyjęcie przez ministra energetyki rozporządzenia, które pozwoli na wyeliminowanie z obrotu handlowego najgorszej jakości paliw stałych. Takie rozwiązanie spowoduje, że większa odpowiedzialność będzie spoczywała na sprzedawcach opału, a nie na kupujących, często w dobrej wierze, złej jakości węgiel – stwierdził.

Przepisy uchwał antysmogowych zarówno dla Małopolski, jak i dla Krakowa, nie dotyczą mieszkańców, którzy już teraz korzystają z ekologicznych źródeł ogrzewania: sieci ciepłowniczych, pieców elektrycznych, na gaz czy olej lub pomp ciepła.

Mieszkańcy mogą liczyć na pomoc

Walcząc o czystsze powietrze władze województwa zdają sobie sprawę, że nie można tylko wymagać. Dlatego mieszkańcy mogą liczyć na konkretną pomoc. Dzięki środkom z RPO WM 2014-2020 będzie można zdobyć wsparcie na wymianę starego pieca w swoim domu – do podziału jest aż 100 milionów euro!

W Małopolsce realizowany jest też innowacyjny projekt LIFE, który Komisja Europejska uznała za

**Magiczny
Kraków**

najlepszy w Unii Europejskiej. To dzięki niemu w 55 gminach zatrudnieni zostali ekodoradcy, z których wiedzy i pomocy może korzystać każdy. Eksperti pomagają zdobyć dotację na wymianę pieca, a przy użyciu specjalnego sprzętu – kamer termowizyjnych – pokazują mieszkańcom, którędy z ich domu „ucieka” ciepło. W dostosowaniu się do nowych przepisów Małopolska pomaga też gminom. To na nich, ich służbach gminnych i strażach miejskich będzie bowiem spoczywał obowiązek kontrolowania, czy przepisy uchwał antysmogowych są przestrzegane.